

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 27. juna 2019. godine
Br. ref.:RK 1379/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI33/19

Podnosilac

Limak Kosovo International Airport J.S.C, "Adem Jashari"

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova, Rev. br. 266/2018 od 23. januara 2019. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzie Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo Akcionarsko društvo Limak Kosovo International Airport J.S.C, "Adem Jashari" (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), sa sedištem u selu Vrelo, opština Lipljan, koje po punomoćju zastupaju Fazli Gjonbalaj i Leonora Fejzullahu.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog sud Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), Rev. br. 266/2019 od 23. januara 2019. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su prema tvrdnjama podnosioca zahteva povređena njegova prava zagarantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] i članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 1. Protokola br. 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i sloboda (u daljem tekstu: Konvencija).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavu 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 26. februara 2019. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 4. marta 2019. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha.
7. Dana 12. aprila 2019. godine, podnosilac zahteva je Sudu dostavio dopis naslovljen *"[...] u vezi sa predmetima registrovanim u Ustavnom sudu, a posebno sa predmetom registrovanim [...] pod brojem KI132/18"*, a takođe priložio je Sudu i Sporazum o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: JPP).
8. Dana 15. aprila 2019. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
9. Dana 16. maja 2019. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu podnesak naslovljen *"Podnesak u vezi sa predmetima registrovanim u Ustavnom sudu"*. U kome je u osnovi ponovio tvrdnje koje je ranije iznosio.
10. Dana 28. maja 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica u slučaju

11. Dana 12. avgusta 2010. godine, Vlada Republike Kosovo i podnosilac zahteva su potpisali Sporazum o javno-privatnom partnerstvu (u daljem tekstu: Sporazum o

JPP-u). Pre potpisivanja Sporazuma o JPP-u, naziv Aerodroma u Prištini je bio Međunarodni aerodrom Priština (u daljem tekstu: MAP).

12. Na osnovu spisa predmeta, primećuje se da je radnik F.M. (u daljem tekstu: radnik) bio zaposlen kod MAP-a. Na osnovu Sporazuma o JPP-u, podnosilac zahteva je preuzeo obavezu da sve radnike zadrži u radnom odnosu još 3 (tri) godine.
13. Radnik je bio u redovnom radnom odnosu kod podnosioca zahteva u periodu od 4. aprila 2011. do 3. aprila 2014. godine.
14. Dana 3. marta 2014. godine, odnosno 30 (trideset) dana pre isteka ugovora, podnosilac zahteva je obavestio radnika da mu se *“... u skladu sa politikama Upravnog odbora i Zakonom o radu Kosova, kao i odlukom o budućem planiranju ljudskih resursa neće produžiti ugovor o radu nakon datuma 03.04.2014. godine”*.
15. Dana 11. marta 2014. godine, radnik je izjavio žalbu podnosiocu zahteva *“...sa predlogom da se obaveštenje o neproduženju ugovora o radu od 03.03.2014. godine poništi kao nezakonito i da tužioca vrati na ranije radno mesto sa svim pravima iz radnog odnosa”*.
16. Dana 20. marta 2014. godine, podnosilac zahteva je odbio, kao neosnovanu, žalbu radnika.
17. Radnik je podneo tužbeni zahtev Osnovnom sudu u Prištini – ogranak u Lipljanu (u daljem tekstu: Osnovni sud), tražeći da se poništi obaveštenje od 3. marta 2014. godine, koje je izdao podnosilac zahteva i da se podnosilac zahteva obaveže da vrati radnika na posao sa svim pravima i obavezama, kao i da mu nadoknadi pretrpljenu materijalnu štetu.
18. Dana 7. jula 2015. godine, presudom (C. br. 199/2014), Osnovni sud je (i) usvojio tužbeni zahtev radnika kao osnovan, (ii) poništio obaveštenje podnosioca zahteva od 3. marta 2014. godine, kao i odgovor podnosioca zahteva od 20. marta 2014. godine o neproduženju ugovora o radu, (iii) obavezao podnosioca zahteva da vrati radnika na isto radno mesto, (iv) obavezao podnosioca zahteva da radniku isplati određeni iznos na ime materijalne štete i (v) obavezao podnosioca zahteva da pokrije troškove parničnog postupka.
19. Dana 10. avgusta 2015. godine, podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) protiv presude (C. br. 199/2014) Osnovnog suda, navodeći da je osporena presuda doneta uz bitne povrede proceduralnih odredbi, pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.
20. Podnosilac zahteva je svojom žalbom u osnovi isticao da je Osnovni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika navodeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža. Podnosilac zahteva smatra da je usled ovako pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja došlo do pogrešne primene materijalnog i procesnog prava i da je presuda Osnovnog suda u suprotnosti sa članom 9.18 Sporazuma o javno-privatnom partnerstvu, koji su potpisali Vlada Republike Kosovo i preduzeće Limak Kosovo International Airport, od 12. avgusta 2010. godine.
21. Dana 20. aprila 2018. godine, Apelacioni sud je presudom (Ac. br. 3793/2015) odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu (C. br. 199/2014)

Osnovnog suda, smatrajući istu pravilnom i zakonitom, i naglašavajući da je prvostepeni sud naveo konkretne razloge za odlučne činjenice i pružio odgovarajuća objašnjenja za takvu odluku na osnovu relevantnih zakonskih odredbi.

22. Dana 7. juna 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude Opštinskog suda i presude Apelacionog suda Kosova, navodeći da je došlo do bitne povrede proceduralnih odredbi i pogrešne primene materijalnog prava. Podnosilac zahteva je tvrdio da nižestepeni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, po kojem podnosilac zahteva preuzima obavezu da radnike zadrži na poslu 3 (tri) godine. Pored toga, podnosilac tvrdi da je „sud izvršio stapanje rada dva različita poslodavca“.
23. Dana 23. januara 2019. godine, Vrhovni sud je presudom Rev. br. 266/2018 odbio, kao neosnovanu, reviziju podnosioca zahteva, uz sledeće obrazloženje: „... Ne stoji nijedan razlog naglašen u predmetnom članu ZPP, zato što presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, izreka presude je razumljiva i nije protivrečna sa samom sobom a ni sa razlozima presude, naglašene su sve odlučujuće činjenice i nema protivrečnosti između onoga što se kaže u presudi i sadržaja dokumenata i zapisnika...“.

Navodi podnosioca

24. Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je „Vrhovni sud Kosova [...] njegovom presudom Rev. br. 266/2018, [...] povredio pravo podnosioca na pravično i nepristrasno suđenje, kao što se garantuje članom 31. [Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje], zbog ne obrazloženja sudske odluke, navodeći dalje da „Kao posledica nedostatka obrazloženja osporene sudske odluke je lišio podnosioca zahteva ustavnog prava za delotvorno pravno sredstvo“ i ovim su njemu povređeno pravo zagarantovano Ustavom, članom 32. i kao posledica ovih povreda, podnosiocu je ugroženo i pravo na imovinu prema članu 46. [Zaštita Imovine] Ustava. Podnosilac takođe navodi da ima povrede člana 6 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP“.
25. Podnosilac zahteva u osnovi obrazlaže svoj zahtev navodeći da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje i da su procesno i materijalno pravo pogrešno primenjeni, naglašavajući da odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložile sledeća pitanja:
- (i) Da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine trajanja radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža;
 - (ii) Da je podnosilac imao pravo da prekine radni odnos obaveštenjem u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212;
 - (iii) Da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog;
 - (iv) Da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, po kome podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.

26. Podnosilac zahteva takođe citira presudu Ustavnog suda KI138/15 i naglašava da je *“primena materijalnog prava koja je mogla biti činjenica, bila odlučujući faktor u donošenju presude tog suda, ali Vrhovni sud nije uopšte rešio ovo pitanje, već je samo utvrdio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili odredbe materijalnog prava”*.
27. Podnosilac zahteva navodi da *“Ustavni sud treba da oceni da li je sudski postupak u celini bio pravičan i nepristrasan, kako se zahteva članom 31. Ustava (vidi: između ostalog, mutatis mutandis, Edwards protiv Ujedinjenog kraljevstva od 16. decembra 1992. godine, str. 34, serija A, br. 247, i B. Vidal protiv Belgije od 22. aprila 1992. godine, str. 33, serija A, br. 235)”*.
28. Podnosilac zahteva traži od Suda da ukine presudu Vrhovnog suda i vrati predmet na ponovno suđenje.

Relevantne zakonske odredbe

Zakon o radu br. 03/L-212

Član 10. Ugovor o radu

[...]

5. Ugovor za jedan određeni period koja se zasniva na jasan način ili samorazumljiv za jedan period dužeg od deset (10) godine, zaposlenja smatra se kao ugovor na neodređeno vreme.

Član 67. [Prestanak ugovora o radu prema važećem zakonu]

1. Ugovor za rad prema zakona na snagu se prekida:

[...]

1.3. istekom vreme trajanja ugovora;

Član 70. [Prestanak ugovora o radu od strane poslodavca]

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom uz jedno vremensko upozorenje, kada:

1.1. takva suspenzija je opravdana iz ekonomskih tehničkih ili organizacijskih razloga ili kada;

1.2. zaposleni nije više sposoban obavljati radne dužnosti;

1.3. poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom pod navedenim okolnostima utvrđenim u pod stavu 1.1 i 1.2, ako je neprikladno za poslodavca za prenos zaposlenog u drugi posao, trenirati ili kvalifikovati njega za obavljanje posao ili neki drugi posao;

1.4. poslodavac može da raskida ugovor o radu zaposlenom u traženom periodu najave prekida u: 1.4.1. težim slučajevima lošeg ponašanja zaposlenog; i 1.4.2. zbog ne zadovoljavajućeg ispunjavanja radnog obaveza;

1.5. poslodavac mora obavestiti zaposlenog o njegovom/njenom udaljenju odmah po nastupanju slučaja koji dovodi do udaljenja, ili u momentu kada je poslodavac saznao za taj slučaj;

1.6. poslodavac može da raskine ugovor o radu zaposlenom bez prethodnog pred viđenog upozorenja otkaza, tada kad:

1.6.1. zaposleni je kriv za ponavljanje lošeg neozbiljnog ponašanja ili kršenja obaveza;

1.6.2. performansa zaposlenog je nezadovoljna i pored pismenog upozorenja.

2. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu prema pod stavu 1.6. stava 1. ovog člana, samo ako je zaposleni primio opis u pismenoj formi o nezadovoljavajuća performansi, na neodređenom vremenskom periodu, u kojem zaposleni treba unaprediti sopstvenu performansu kao i jednu izjavu da učinak za njegovo poboljšanje će rezultirati sa otkazom sa posla bez ikakvog daljeg obaveštenja u pismenoj formi.

Član 71.

[Obaveštenje o raskidu ugovora o radu]

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu na neodređeno vreme na osnovu člana 70 u sledećim vremenskim intervalima otkaza/najavljivanja:

1.1. od šest (6) meseci do dve (2) godine zaposlenja, trideset (30) kalendarskih dana;

1.2. od dve (2) do deset (10) godine zaposlenja, četrdeset i pet (45) kalendarskih dana;

1.3. preko deset (10) godine zaposlenja, šezdeset (60) kalendarskih dana.

2. Poslodavac ima pravo da raskine Ugovor o radu na ograničeno vreme uz obaveštenje od trideset (30) kalendarskih dana, Poslodavac koji ne namerava obnoviti ugovor za određeni period treba da informiše zaposlenog najmanje trideset (30) dana pre isteka ugovora. Neuspeh da nastupa na ovaj način će dati zaposlenom pravo da produži za dodatnih trideset (30) kalendarskih dana uz isplatu pune plate.

Sporazum o javno privatnom partnerstvu o poslovanju i proširenju Međunarodnog aerodroma Priština

9.18 [Završetak osoblja]

„Privatni partner može da prekine zaposlenje ili neko drugo angažovanje bilo kojeg zaposlenog u MAP (i) u bilo koje vreme za pitanja koja su povezana sa zakonom, pravilima, administrativnim uredbama i dekretima (ii) po zajedničkom sporazumu ili (iii) bez ograničenja nakon treće (3) godišnjice od dana stupanja na snagu“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

29. Sud prvo ocenjuje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje precizirane Zakonom i Poslovníkom.
30. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

31. Sud se takođe poziva i na stav 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:

“4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.

32. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu, pozivajući se na prava koja važe za pojedince, ali i za pravna lica (vidi, slučaj Ustavnog suda br. KI41/09, podnosilac zahteva: *Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C.*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).
33. Sud u nastavku takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

*“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.*

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. [...]”.

34. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva. Podnosilac zahteva je pojasnio prava i slobode za koje tvrdi da su povređena navedenim odlukama, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
35. Međutim, Sud treba dalje da oceni da li su ispunjeni uslovi propisani u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Naime, pravilo 39 (2) Poslovnika, propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

36. Sud najpre primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da mu je povređeno pravo na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP zato što odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložene, dok povrede ostalih prava koja su zagarantovana Ustavom i EKLJP, podnosilac zahteva navodi kao posledicu povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje.
37. Podnosilac zahteva u osnovi obrazlaže svoj zahtev na taj način što ponavlja iste navode koje je iznosio i pred redovnim sudovima, a koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu procesnog i materijalnog prava, naglašavajući da odluke redovnih sudova nisu u dovoljnoj meri obrazložile sledeća pitanja:
- (i) Da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine trajanja radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža;
 - (ii) Da je podnosilac imao pravo da prekine radni odnos obaveštenjem u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212;
 - (iii) Da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog;
 - (iv) Da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, po kome podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.
38. Ustavni sud će oceniti ustavnost osporenih odluka redovnih sudova u vezi sa tvrdnjom podnosioca da odluke redovnih sudova nisu obrazložene u dovoljnoj meri, osvrnuvši se na svaki pojedinačni navod podnosioca.
39. Prvo, što se tiče navoda podnosioca zahteva (i) da su redovni sudovi pogrešno utvrdili činjenično stanje što se tiče dužine radnog staža radnika tvrdeći da radnik nema više od 3 godine radnog staža.
40. U vezi sa ovim navodima podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Osnovni sud obrazložio sledeće: *“Na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog iz kao gore izvedenih dokaza, a kojima je sud u potpunosti poklonio veru, utvrđeno je da je tužitelj kod prethodnika tuženog MAP „Adem Jašari“ d.d. osnovao radni odnos još od 15.03.2003. godine i kod istog je radio neprekidno do 03.04.2011. godine, dok je od 04.04.2011. godine i sve do 03.04.2014. godine, na neprekidan način radio kod tuženog i sa tim je ispunio više od 10 godina neprekidnog rada kod prethodnika tuženog i kod tuženog, a na osnovu odredbe člana 10.5 Zakona o Radu, sud je došao do zaključka da se radni odnos na određeno vreme tužitelja kod tuženog smatra radnim odnosom na neodređeno vreme, stoga sud smatra da je u ovoj situaciji tuženi, da bi raskinuo ugovor o radu tužitelju, bio obavezan da odvija interni postupak za prekid radnog odnosa, postupak koji nije odvijen kod tuženog, nego je tužitelj samo obavešten obaveštenjem o ne obnavljanju ugovora o radu...”*
41. Drugo, što se tiče navoda podnosioca zahteva (ii) da je podnosilac imao pravo da prekine radni odnos obaveštenjem u skladu sa ugovorom o radu, član 1.1 i članom 67. stav 1.3, kao i članom 71. stav 2 Zakona o radu br. 03/L-212.

42. U vezi sa ovim navodima podnosioca zahteva, Sud primećuje da je Osnovni sud najpre zaključio da je *“...obaveštenje tuženog o neobnavljanju ugovora o radu tužioca, bez sprovođenja bilo kakvog internog postupka za prekid radnog odnosa, nezakonito”*.
43. Osnovni sud je istom presudom dalje obrazložio kada i pod kojim uslovima poslodavac može iskoristiti ovu mogućnost, detaljno obrazlažući koje prethodne pravne mere mora preduzeti, te istakao: *“... ako se eventualno prekid radnog odnosa na neodređeno vreme odnosi na tehničke, ekonomske ili organizacione razloge, shodno odredbama iz člana 70. u vezi sa članom 76. Zakona o radu, tuženi je bio obavezan da sastavi pismeni program kako da primeni ove odredbe iz ZR-a, i da osim da obavesti tužitelja mesec dana ranije i da prekine radni odnos, bio je obavezan da obavesti i sindikat zaposlenih u vezi sa planiranim izmenama, prethodno čineći napore za internu resistematizaciju zaposlenih, ograničenje časova prekovremenog rada, smanjenje radnih časova za radnike, ponuda profesionalnog osposobljavanja i ostale mere predviđene zakonom, mere koje nijednu od njih nije preduzeo tuženi, odnosno do okončanja postupka u prvom stepenu nije ponudio dokaze da je preduzeo neki postupak u tom pravcu”*.
44. Takođe, na ove navode podnosioca detaljno je odgovorio i Apelacioni sud kada je odbio kao neosnovan *“žalbeni navod da od trenutka potpisivanja Sporazuma između Vlade Kosova i tuženog, tužitelj nema više od tri godine radnog staža, ovo je za Apelacioni sud bez uticaja, zato što je važno da tužitelj na istom radnom mestu radi već više od 10 godina i da se njegov ugovor o radu smatra, u smislu člana 10. stav 5. Zakona o Radu, kao ugovor na jedan neodređeni vremenski period, tako da je istom bilo mogućnosti da se prekine radni odnos samo pod uslovima određenim po odredbama iz člana 70. Zakona o Radu, a nikako na osnovu člana 67. stavovi 1. i 3. ovog Zakona, gde se kaže da se ugovor o radu po sili zakona raskida po isteku vremenskog trajanja posla”*.
45. Treće, što se tiče navoda podnosioca zahteva (iii) da su redovni sudovi pogrešno protumačili član 10.5 Zakona o radu br. 03/L-212, iz razloga što se on ne može primeniti na preduzeće Limak, s obzirom na to da radnik nije imao deset (10) godina neprekidnog radnog staža kod tuženog.
46. U vezi sa ovim navodima podnosioca, Sud primećuje da je *“Vrhovni sud [...] u potpunosti prihvatio pravni pogled sudova nižih instanci, ocenjujući da što se tiče utvrđenog činjeničnog stanja, sa pravom su primenili materijalno pravo prilikom prihvatanja tužbenog zahteva tužitelja i poništenja obaveštenja tuženog i obavezali su ga da vrati tužitelja na posao i da mu nadoknadi izgubljeni lični dohodak za sporni period. Član 10.5. Zakona o Radu određuje da ugovor za jedan određeni period koja se zasniva na jasan način ili samorazumljiv za jedan period dužeg od deset (10) godine, zaposlenja smatra se kao ugovor za neodređeno vreme. U konkretnom slučaju, tužitelj je radio neprekidno od 15.03.2003. godine do 03.04.2014. godine u Međunarodnom aerodromu, u istim poslovima i na istim radnim zadacima, u istom objektu, na istom mestu, i pod ugovorima o radu koji pokrivaju celi period njegovog rada. Ovo znači da nije prestala potreba za njegov rad zbog eventualnog reorganizovanja, a kada bi ovo bilo učinjeno, tuženi je trebao da izda jedan plan i program o rešenju pitanja viška zaposlenih. Iako je tuženi, u njegovom odgovoru na žalbu tužitelja, spomenuo odluku kompanije o budućem planiranju ljudskih resursa, ovu odluku, do kraja postupka, on nije predstavio prvostepenom sudu, prema tome njegovi navodi u ovom smislu ne mogu da se prihvate kao osnovani”*.

47. Četvrto, što se tiče navoda podnosioca zahteva (iv) da redovni sudovi nisu uzeli u obzir član 9.18 Sporazuma o JPP-u, po kome podnosilac zahteva preuzima obavezu da zadrži zaposlene na poslu u roku od 3 (tri) godine.
48. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o primenjivosti člana 9.18 SJPP-a, Apelacioni sud je obrazložio da žalbeni navodi *“o pogrešnoj primeni materijalnog prava, koji žalbeni navodi stoje na tome da prihvatanje tužbenog zakona tužitelja za povratak na posao je u suprotnosti sa članom 9.18. Sporazuma o Javno-privatnom partnerstvu potpisanog od strane Vlade Republike Kosovo i kompanije Limak Kosovo International Airport dana 12.08.2010. godine, su takođe neosnovani i ne stojeći. Ovo se obrazlaže činjenicom da se u ovoj odredbi ovog sporazuma predviđa da privatni partner (ovde tuženi), može da okonča zapošljavanje ili neko drugo angažovanje bilo kojeg radnika MAP-a, u svako vreme za stvari u vezi sa zakonima, pravilima i Administrativnim uredbama i primenjivim ukazima po zajedničkom sporazumu i bez ograničenja, nakon treće godišnjice stupanja na snagu ovog sporazuma. Međutim, iz ove odredbe proizilazi da se ne predviđa raskidanje sličnih ugovora o radu, kao što je slučaj tužitelja u suprotnosti sa postojećim zakonima na Kosovu”*.
49. Dalje, Sud podseća da se podnosilac zahteva takođe poziva i na presudu Ustavnog suda KI138/15 i navodi da je *“primena materijalnog prava koja je mogla biti činjenica, bila odlučujući faktor u donošenju presude tog suda, ali Vrhovni sud nije uopšte rešio ovo pitanje, već je samo utvrdio da su sudovi nižeg stepena pravilno primenili odredbe materijalnog prava”*.
50. Što se tiče ovog navoda podnosioca zahteva, Sud podseća da se pomenuti slučaj razlikuje od slučaja koji je pred nama, iz sledećih razloga: (i) pitanje disciplinskog postupka protiv zaposlenog kod podnosioca zahteva je u tom slučaju razmotreno na drugačiji način od strane redovnih sudova; (ii) nije bio jasan pravni osnov po kojem je sproveden disciplinski postupak; (iii) bilo je kontradiktornih elemenata u odlukama nižestepenih sudova. Pored toga, Apelacioni sud je primenio i koristio za obrazloženje Administrativno uputstvo, koje je proizašlo iz Uredbe o civilnoj službi, a ne iz Zakona o radu. Ovaj argument, iako je pokrenut od strane podnosioca zahteva u tom slučaju, nije razmotren od strane Vrhovnog suda (vidi slučaj Ustavnog suda KI138/15, *Sharr Beteiligung GmbH*, presuda od 4. septembra 2017. godine).
51. Sud pre svega ponavlja da nije njegova funkcija da se bavi greškama u činjeničnom stanju ili pogrešnom primenom prava koje su navodno učinili redovni sudovi, osim ako greške i pogrešna primena prava nisu takvi da su povređena prava i slobode zaštićene Ustavom (*Garcia Ruiz protiv Španije* [VV], br. 30544/96, stav 28, ECHR 1999-I).
52. U svakom slučaju, redovni sudovi su u obavezi da rešavaju problem tumačenja domaćih zakonskih propisa. Ovo se posebno odnosi na tumačenje pravila proceduralne prirode od strane sudova (*Pekinel protiv Turske*, br. 9939/02, stav 53, 18. mart 2008. godine). Uloga Suda je samo da odredi da li su efekti takvog tumačenja kompatibilni sa Ustavom u celini i sa načelom pravne sigurnosti, koje je posebno zagarantovano članom 6. EKLJP.
53. Sud ponavlja da član 6. EKLJP i član 31. Ustava obavezuju sudove da argumentuju razloge za svoje presude, ali se to ne može se shvatiti kao obaveza suda da detaljno

odgovori na svaki argument podnosioca (vidi *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine, Serija A, br. 288 , str. 20, st. 61). U kojoj meri će Sud ispuniti obavezu da argumentuje razloge može da varira u zavisnosti od prirode odluke. Onda je takođe potrebno uzeti u obzir, *inter alia*, da raznolikost podnesaka koje podnesu stranke u postupku može dovesti do toga da sudovi daju različita pravna mišljenja i zaključke pri izradi presuda. Iz tog razloga se pitanje da li je sud ispunio obavezu da argumentuje razloge svoje odluke, koja proizilazi iz člana 6. Konvencije, može odrediti samo u svetlu okolnosti svakog pojedinačnog predmeta.

54. Sud, shodno tome, utvrđuje da je podnosilac imao pogodnosti kontradiktornog postupka, mogao je, u raznim fazama postupka, iznositi tvrdnje i dokaze koje je smatrao bitnim za svoj predmet, imao je priliku delotvorno pobijati tvrdnje i dokaze koje je iznela suprotna strana, redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njegove tvrdnje, koje su, gledano objektivno, bile bitne za rešavanje predmeta, činjenični i pravni razlozi za pobijanu odluku su detaljno izneseni, te je stoga postupak, uzet u celini, bio pravičan (vidi, *mutatis mutandis*, presudu ESLJP-a od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stavovi 29 i 30).
55. Shodno tome, Sud utvrđuje da pravo na pravično i nepristrasno suđenje koje je zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP nije povređeno odlukama javnih organa.
56. S obzirom na to da podnosilac zahteva nije uspeo da predoči dokaze, činjenice i argumente koji ukazuju na to da su postupci pred redovnim sudovima povredili njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP, Sud se neće upuštati u razmatranje daljih navoda podnosioca zahteva zato što povrede ostalih prava koja su zagarantovana članovima 24, 32. i 46. Ustava, kao i članom 1. Protokola br. 1 EKLJP, podnosilac zahteva navodi kao posledicu povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje.
57. Sud podseća da sama činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom odluka Vrhovnog suda ili pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrdi takva povreda Ustava, podnosioci zahteva treba da pruže obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI136/14, *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33).
58. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, i proglašava se neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, na osnovu člana 113.7 Ustava i pravila 39 (2) Poslovnika, dana 28. maja 2019. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi